

Präteritum - Книжковий минулий час німецької - Ukrainisch

1/ Навіщо ще один минулий?

Perfekt	Präteritum
Панівний у розмові.	Поширений у письмі, репортажах, оповіданні.
«Я з'їв піцу» → <i>Ich habe Pizza gegessen</i>	«Я їв піцу» → <i>Ich aß Pizza</i>
2-компонентна форма (haben/sein + Partizip II).	Одна дієслівна форма.

Запам'ятай правило ліфта

Сидиш у кафе й тереvениш → Perfekt.

Пишеш листа, казку, статтю → Präteritum.

2/ Формула Präteritum за 90 секунд

1. Правильні дієслова (регулярні, schwache):

основа + -te- + особове закінчення

| *machen* → *ich machte, du machtest*

2. Неправильні дієслова (сильні, starke):

зміна кореневої голосної + особове закінчення, **без -te-**

| *gehen* → *ich ging, wir gingen*

3. Змішані (gemischte): корінь змінюється, але Partizip II закінчується на -t

| *bringen* → *brachte* → *gebracht*

3/ Правильні (слабкі) дієслова

Основа	ich	du	er/sie/es	wir	ihr	sie/Sie
lern-	lernte	lerntest	lernte	lernten	lerntet	lernten

🔍 Орфографія-SOS

arbeiten, reden тощо: вставне **-e-** → *arbeitete, redete*

hören – голосна перед **-r-** вже «м'яка», тому без **-e-** → *hörte*

4/ Неправильні (сильні) дієслова

Група	Infinitiv	Präteritum	Partizip II
i - a - u	<i>finden</i>	fand	gefunden
e - a - o	<i>brechen</i>	brach	gebrochen
ei - ie - ie	<i>bleiben</i>	blieb	geblieben
ie - o - o	<i>schieben</i>	schob	geschoben

Фокус-лайфхак

Замість зубріння списків, малюй комікси:

Der König sang laut, die Mauer fiel sofort — і схема а-а, ie-а-е «прилипне» краще.

5/ Особливі VIP-форми

дієслово	ich-форма	ти-форма	Partizip II
sein	war	warst	gewesen
haben	hatte	hattest	gehabt
werden	wurde	wurdest	geworden
модальні	konnte, musste, durfte...	—	gekonnt, gemusst...

У розмові модалі й *sein/haben* часто вживають саме в *Präteritum*:

Ich musste lernen, aber ich war müde.

6/ Präteritum vs Perfekt: коли що?

☒ Використовуй Präteritum, коли...	☐ Краще Perfekt, коли...
пишеш роман, казку, репортаж	повсякденна розмова
новинні заголовки	діалог, small talk
транспортні оголошення	викладаєш плани минулого дня

7/ Швидка пам'ятка утворення

REGULAR: fragen → frag-te-st

STRONG: trinken → trank-st

MIXED: denken → dach-te-st

VIP: war / hatte / wurde

MODAL: konnte / musste

8/ Міні-історія (читати й аналізувати)

Gestern war das Wetter verrückt.

Um 8 Uhr **schien** die Sonne, doch plötzlich **kam** ein Sturm.

Ich **packte** meinen Regenschirm, **lief** zur Bahn, aber der Zug **fuhr** ohne mich los.

Also **setzte** ich mich ins Café, **bestellte** Kuchen und **schrieb** endlich diesen Text.

Завдання

- Підкресліть усі Präteritum-форми, випишіть їхні Infinitive.
- Перепишіть історію у Perfekt.
- Додайте 3 власні речення в Präteritum.

9/ Тренувальний чек-лист

- Заповнив таблицю правильних закінчень.
- Вивчив принаймні 30 сильних дієслів (за схемами).
- Створив Anki-картки з картинкою + «ich»-формою.
- Написав щоденниковий запис **цілий** у Präteritum.
- Переказав казку (3-4 речення) у двох минулих часах.

10/ Пам'ятай головне

Perfekt — балакучий блогер. Präteritum — спокійний романіст.

Вмій перемикатися між ними так само легко, як між кавою та чаєм.

Сміливо експериментуй, шукай асоціації, і нехай твоє «Ich **ging**» стане таким же природним, як «Ich **bin gegangen**». Вдалого друку та натхненного навчання!